

สภาพการบริหารและแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศของ
ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี*
(EXISTING SITUATIONS AND GUIDED DEVELOPMENT OF
INFORMATION TECHNOLOGY PERFORMANCE OF
ADMINISTRATORS IN THE OFFICE OF RATCHABURI
EDUCATIONAL SERVICE AREA)

ธนกฤต พราหมณ์นก**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งศึกษาแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี จำนวน 188 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศและแบบสอบถามแบบปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศ สถิติที่ใช้ใน

การวิเคราะห์ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการประสานสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งของ

*วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

structure and define the responsibilities of information technology clearly and modernly and conducting seminar for knowledge exchange to gain more information technology in the same direction.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารและโทรคมนาคมได้เปลี่ยนวิถีชีวิตและรูปแบบวิถีการเรียนรู้ของมนุษย์ สภาพสังคมปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge Society) ระบบการศึกษาจำเป็นต้องผลิต "ผู้รู้" "ผู้สร้างความรู้" และ "องค์ความรู้" ที่จะรองรับการพัฒนาขีดความสามารถในด้านต่างๆ ของประเทศให้เป็นประชาคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาต้องก้าวไปสู่การเป็น "การศึกษามหาชนในโลกแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต" ซึ่งสถานศึกษาทุกระดับจะต้องจัดการศึกษาเพื่อให้ก้าวไปเป็นโรงเรียนเทคโนโลยีขั้นสูง (High Technology School) สามารถจัดการศึกษาเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่อย่างเข้มข้น ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ วิถีเรียนรู้ของมนุษย์ ทำให้สภาพสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งข่าวสาร (Information Society) ที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจและก้าวทันตามกระแสที่ผันแปรตลอดเวลา (จดหมายข่าวการศึกษาไทยในยุคลูกโลกวิวัฒน์, 2542, หน้า 1) ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งแก่เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ โดยกำหนด

รายละเอียดไว้ในแผนงานที่ 9 ซึ่งเป็นแผนการพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา โดยมีแนวคิดเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศ ให้หน่วยงานทางการศึกษาได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต การจัดเก็บ การให้บริการ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศที่ใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาการศึกษา การบริหารการศึกษา และการจัดการศึกษาให้เป็นระบบที่มีรูปแบบและมาตรฐานเดียวกันรวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้การสอนในทุกระดับ และเมื่อพิจารณาการดำเนินการจัดการศึกษาที่ผ่านมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ซึ่งได้ดำเนินการให้มีการรับ-ส่งงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยเริ่มมาตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ปัญหาที่พบบ่อยคือบุคลากรยังไม่เข้าใจวิธีการรับ-ส่งงานอย่างแท้จริง และปัญหาที่พบมากที่สุดคือผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตไม่เป็น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2, 2550, หน้า 164) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปะชัย อาวมังกร (2548, หน้า 110) ที่พบว่าผู้บริหารบางคนขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีรวมถึงภาระหน้าที่ของการเป็นผู้บริหารทำให้มีข้อจำกัดเรื่องเวลาในการฝึกฝนในเรื่องที่ยังไม่ค่อยมีความชำนาญ จึงทำให้สภาพการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอย่างจำกัด ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี มีสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้้นำผลการศึกษาไปใช้

Sampling) โดยกำหนดขนาดโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม ได้จำนวนผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 188 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ 1) ขนาดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี จำแนกเป็น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ 2) วุฒิทางการศึกษา แบ่งเป็น ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี 3) ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง แบ่งเป็น ประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง ประสบการณ์มากกว่าค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร 7 ด้าน และแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร โรงเรียน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและเติมคำ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 38 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด จำนวน 7 ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยผ่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2 ของจังหวัดราชบุรี

3. ประสานงานเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเอง จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แบบสอบถามคืน 188 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. หาระดับสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และหากพบความแตกต่าง จะทำการทดสอบโดยใช้เทคนิค Newman Keuls Method เมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง สถิติที่ใช้คือ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

3. สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี ที่มีแนวทางการพัฒนาที่ตรงกันในแต่ละด้าน ดังนี้

5.1 ด้านความสนใจในเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามความถี่ของความคิดเห็น เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมให้ครูทุกคนได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกสถานศึกษา 2) สร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็น 3) บรรจุโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเอาไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปี

5.2 ด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามความถี่ของความคิดเห็น เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรควรได้รับการอบรมพัฒนาเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างจริงจัง

และต่อเนื่อง 2) ใช้กระบวนการสืบค้น ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากหนังสือ สื่อต่างๆ และจากผู้เชี่ยวชาญ

5.3 ด้านการจัดสรรงบประมาณทางเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามความถี่ของความคิดเห็น เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1) จัดสรรงบประมาณตามลำดับความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ 2) ระดมทรัพยากรจากภายนอกมาสนับสนุน 3) จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาและบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.4 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามความถี่ของความคิดเห็น เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1) ส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลข่าวสารที่ตีมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการใช้วางแผนงาน/ปฏิบัติงาน

5.5 ด้านการพัฒนานุเคราะห์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามความถี่ของความคิดเห็น เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1) ส่งเสริมการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มากขึ้น 2) จัดหาแหล่งเรียนรู้ คู่มือ และกิจกรรมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5.6 ด้านการกำหนดขอบเขตความร่วมมือและปรับปรุงโครงสร้างเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามความถี่ของความคิดเห็น เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) มีการประชุมระดมความคิดร่วมกัน เพื่อปรับปรุงโครงสร้างและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศให้

บริหารและจัดการศึกษาได้เหมาะสมกับการปฏิรูปการศึกษา สอดคล้องกับแนวนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ในการส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมแก่ผู้บริหาร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2, 2550, หน้า 164)

1.4 ด้านการประสานสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี ได้มีการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาในด้านนี้อยู่เสมอ เช่น โครงการการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนและข้าราชการในสังกัดมีความรู้ ความเข้าใจ เน้นนโยบายในทิศทางเดียวกัน และมีทักษะกระบวนการคิดที่เป็นระบบนำสู่การจัดการที่ดีได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วาง (Wang, 1994, p. 17) ที่ว่าเมื่อมีการประสานงานที่ดี ก็สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้ง ทำให้มีผลงานที่ดีขึ้น คู่กับการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งต้องใช้ทรัพยากรมาก ดังนั้นจึงต้องวางแผนให้มีการประสานสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของการประสานงานและเป็นผู้ประสานงานมากกว่าสั่งการ จึงสามารถสร้างความสัมพันธ์

1.5 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีให้ความสำคัญค่อนข้างมากในเรื่องของการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพิ่มเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ มีโครงการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรในระดับต่างๆ ให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พิจารณาจาก

การที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีได้จัดทำโครงการการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา จนทำให้บุคลากรครูในสังกัดได้รับความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนวิชาต่างๆ และสามารถจัดทำสื่อเทคโนโลยีได้ด้วยตนเอง และนำไปเผยแพร่แก่บุคลากรภายในโรงเรียนของตนเองให้ได้รับความรู้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับ บรีม (Bheam, 2006, Abstract) ที่ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลเทคโนโลยีและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการบริหารได้

1.6 ด้านการพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 65 หมวด 9 กำหนดว่า ครูต้องเป็นผู้ผลิตและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แม้ว่าจะขาดบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือบุคลากรที่มีอยู่จะขาดความชำนาญในการผลิตและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แต่สามารถนำบุคลากรที่มีอยู่นั้นมาพัฒนาให้มีคุณภาพได้ ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจในการทำงาน และสามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางด้านนี้ สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี ได้มีการจัดโครงการพัฒนาศักยภาพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูมีการพัฒนาและปรับตนเองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ในเรื่องของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี

ทางด้านบุคลากร งบประมาณ การประสานงาน การติดต่อสัมพันธ์ที่ดี มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัย มีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน มีเจ้าหน้าที่สารสนเทศประจำอยู่ทุกหน่วยงาน และทุกฝ่ายมีศูนย์สารสนเทศของโรงเรียนเป็นที่รวบรวมและประสานข้อมูล

2.2 เมื่อจำแนกตามวุฒิภาวะทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี ที่มีวุฒิทางการศึกษาดำรงตำแหน่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนในระดับได้โอกาสศึกษาและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างเข้าศึกษาอบรมก่อนการเป็นผู้บริหารจากสถาบันฝึกอบรมผู้บริหารการศึกษาทุกคน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปี 2550 ที่เน้นให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนได้ใช้อินเทอร์เน็ต โดยจะส่งหนังสือราชการถึงผู้บริหารโดยผ่าน E-Mail ของผู้บริหารทุกโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีการจัดการอบรมสัมมนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องพิจารณาได้จากการจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนได้มีความรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างแท้จริง สามารถนำไปใช้งานในองค์กรได้อย่างถูกต้อง เพื่อลดภาระงานต่าง ๆ ให้น้อยลง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ราชบุรี เขต 2, 2550, หน้า 164)

2.3 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนพบว่า สภาพการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องปฏิบัติตามกรอบนโยบายของรัฐ ในด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศในแนวเดียวกัน นอกจากนี้ผู้บริหารทุกคนมีโอกาสเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศเพิ่มเติมอยู่เสมอ จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ในระดับเดียวกัน พิจารณาจากการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ราชบุรีได้มีการจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนได้มีความรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างแท้จริง สามารถนำไปใช้งานในองค์กรได้อย่างถูกต้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ราชบุรี เขต 2, 2550, หน้า 164) ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนที่เข้ารับการอบรมในแต่ละโครงการนั้นย่อมจะมีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างกันออกไป

3. ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 7 ด้าน โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศแต่ละด้านสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี ในการส่งเสริมสนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ด้านภาษา

และซอฟต์แวร์แล้ว ยังประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายอื่นๆ อีก เช่น เงินเดือน สวัสดิการ ค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายติดตั้งระบบและการดำเนินงาน ค่าบำรุงรักษาระบบ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพนักงาน ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้นับวันจะเพิ่มมากขึ้น การใช้บริการจากแหล่งภายนอกจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจและเล็งเห็นว่าบริการที่ได้รับอยู่ในระดับเท่ากันหรือสูงกว่าแต่เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่าที่องค์กรดำเนินการ

3.4 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี ได้เสนอแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศเอาไว้ 2 แนวทาง คือ 1) ส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการใช้งาน แผนงาน/ปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ ศรีไพรัช คุรุพงศ์พวงสกุล (2549, หน้า 217-225) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์ การกิจ และนโยบายขององค์กร จึงต้องอาศัยข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้การจัดการ และการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยจะเห็นว่าผู้บริหารระดับสูงมีความต้องการข้อมูลในขอบเขตที่กว้างมาก ลักษณะข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูงจึงควรเป็นข้อมูลที่สรุปที่ได้ใจความ อยู่ในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ มีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ โดยที่ข้อมูลได้มาจากทั้งแหล่งภายในและเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งภายนอกองค์กรต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีความ

สำคัญต่อการใช้ประกอบการบริหารและการตัดสินใจ

3.5 ด้านการพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี ได้เสนอแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศเอาไว้ 2 แนวทาง คือ 1) ส่งเสริมการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มากขึ้น 2) จัดหาแหล่งเรียนรู้ คู่มือ และกิจกรรมการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ลอว์ดอน และลอว์ดอน (Laudon & Laudon, 1994, p.6) ที่กล่าวไว้ในปีค.ศ. 2000 ผู้มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจะเป็นที่ต้องการขององค์กร เทคโนโลยีสารสนเทศจะมีบทบาทอย่างยิ่งต่อองค์กรและผู้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จะประสบความสำเร็จในการทำงาน

3.6 ด้านการกำหนดขอบเขตความร่วมมือและปรับปรุงโครงสร้างเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดราชบุรี ได้เสนอแนวทางการพัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศเอาไว้ 2 แนวทาง คือ 1) มีการประชุมระดมความคิดร่วมกันเพื่อปรับปรุงโครงสร้างและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศให้ชัดเจนและทันสมัย 2) ปรับปรุงโครงสร้างงานเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นระยะๆ เพื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ สอดคล้องกับ วาง (Wang, 1994, pp. 1-12) ที่เสนอแนวคิดที่ผู้บริหารต้องมีการกำหนดขอบเขตความร่วมมือของทุกฝ่ายในองค์กรเพื่อให้มีความสัมพันธ์อันดีมีการกำหนดรูปแบบที่เหมาะสม ถ้าจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบก็จะ

2. ควรศึกษาหาแบบการจักระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนขนาดต่างๆ พร้อมคำนวณราคาต่อหน่วยเพื่อให้โรงเรียนต่างๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจและจัดสรรงบประมาณได้ถูกต้อง

3. ควรศึกษาหาแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารที่ติดจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ครูนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน

4. ควรศึกษาหาแบบการอบรมที่ช่วย

เพิ่มระดับการพัฒนาศักยภาพของครูผู้รับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

5. ควรศึกษาหาแบบโครงสร้างและการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดต่างๆ

6. ควรศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการประสานสัมพันธ์ที่กระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้รับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการโครงการการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. (2542). *จดหมายข่าวการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์*.

ทองเพ็ชร จุมปา. (2530). *การศึกษากระบวนการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่*. สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรรณศิริ วรสิทธิ์. (2538). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดระบบสารสนเทศกับการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา*. สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศิลปะชัย อามังกร. (2548). *สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของโรงเรียน*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล. (2549). *ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีการจัดการความรู้*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. (2550). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2550*. ราชบุรี:

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. (2550). *แผนปฏิบัติราชการประจำปี 2550*. ราชบุรี:

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2.